

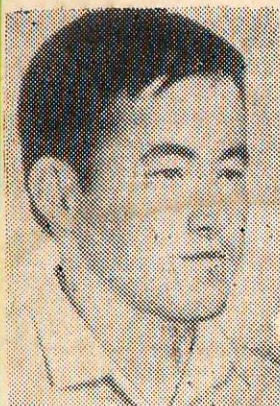
Баҳасы 10 т.

Н. ДӘУЛЕТБАЕВ

ҮМИТ ЕТИҮ

АВТОРДЫҢ БИРИНШИ КИТАБЫ

Нурлыбай Дәулетбаев 1954-жылы тууылган. 1983-жылы Нөкис мамлекетлик университетинин филология факультетин тамамлаган. Хәзир Ленинабад районинда „СССР дың 60-жыллыгы“ орта мектебинде муғаллим болып ислеп атыр.

Дәслепки қосықлары университетте оқып жүрген жыллары жарық көреді. Оның „Үмит етиү“ атлы топламына тууылған жер, жаслық, муҳаббатты жырлайтуғын ең жақсы қосықлары киргизілген.

НӨКИС
„ҚАРАҚАЛПАҚСТАН“
1985.

Книга должна быть
возвращена не позже
указанного здесь срока

Количество предыдущих
выдач

ГПК, Зак. Б-192-20 млн.-84 г.

НУРЛЫБАЙ ДӘУЛЕТБАЕВ

ҮМИТ ЕТИҮ

Қосықлар

DIZINGE AL'NOP-20104

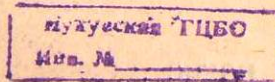
НӨКИС
„ҚАРАҚАЛПАҚСТАН“
1985

7-98

КК—2 Дәулетбаев Н.
Д—59 Үмит етиў, қосықлар.
Нөкис, „Қарақалпақстан“, 1985, 24 бет.

Рецензентлер: Г. Сейтназаров
Т. Кабулов
С. Нийетуллаев

Д $\frac{4803010000-060}{M-357(04)-85}$ 71--85

© „Қарақалпақстан“ баспасы, 1985

ТАЛЛАР МЕНИҢ СЫРЛАСЫМ

Ҳоо! Таллар жаслығымдай, төзимли,
Жүрекгенем сеннен алар сезимди,
Шайқаласыз аўылыма сән берип,
Еске салып мениң жаслық гезимди.

Унатаман сениң салқын саянды,
Қуўандырған мениң жүрек ханамды.
Қушағыңнан жыйған самалларыңда
Рәхәт бар толқытарлық адамды.

Қушағыңнан көрип гөззал даламды,
Көкирегимде шийрин ойлар оянды.
Бахтиярман, сендей болып шайқалып,
Туўған жерге түсирсем өз саямды!

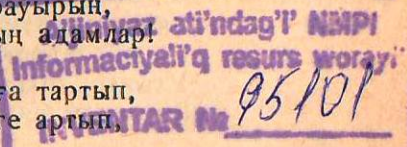
ЖАҚСЫЛЫҚ ИС ЕТИҢ АДАМЛАР

Өмир саған қушағын ашты,
Әжайып ғой аспанның асты,
Жақсы сөзлер жибитер тасты,
Жақсылық ис етиң адамлар!

Нәрестелер жүрсин шадланып,
Көзлеринде қуўаныш жанып.
Уллы мақсетлерге атланып,
Зор ғайратқа миниң адамлар!

Үстинизде алтын дәўириң,
Бойда жигер, қызғын хәўириң,
Елжиресин жүрек-баўырың,
Мәртлик сапта турың адамлар!

Әрман көшин алдыға тартып,
Дәўир жүгин ийинге артып.

Куўанышты бәрха кумартып,
Шадлы дәўран сүриң адамлар!

КУЎАНЫШЫМ ҚОЙНЫМА СЫЙМАЙ

Жаманлыққа ҳеш пидә болмай,
Жақсылықты жүремен ойлай,
Дослар шерик куўанышыма,
Куўанышым қойныма сыймай.

Әдиўлисиз адамлар, маған,
Көзкөргенсиз, тураман қыймай,
Асыққанда алыстан саған,
Куўанышым қойныма сыймай.

Дәўир бизди турғандай сынап,
Кеўиллерде болмағай қылап,
Нәзелім қыз турсаң ғой унап,
Куўанышым қойныма сыймай.

Ғыйбатлықлар болғай дә көзсиз
Жаманлықлар жоғалсын изсиз,
Құним өтпес адамлар, сизсиз,
Куўанышым қойныма сыймай.

ӘКЕМНИҢ АЙТҚАНЛАРЫ

Әкемнің айтқанлары,
Барлығы ақыл маған,
Жүректің тербеп тарын
Кеўлимде толқынланған.

Әкемнің айтқанлары
Әжайып бир даналық.
Мен ушын бәри, бәри,
Таптырмас бир жаңалық.

Әкемнің айтқанлары,
Мәртлікке жол сілтейди.
Әкелик мухаббаты
Көзінде күлімлейди.

Әкемнің айтқанлары,
Шежире, дәстан яңлы,
Улының толғанғаны,
Кеўлинде бостан яңлы.

Әкемнің айтқанлары
Мен ушын болар ақыл,
Шертилсе кеўил тары,
Мен ушын мәңги мақул.

Әкемнің айтқанлары:
Хызмет ет пәйик болып...
Арзыұлы әрманлары
Турғандай бийик болып.

ДАЛАЛАР

Мыңсан-мыңсан шақырым,
Көз ушында далалар,
Көрип ойлы-тақырын,
Жол жүріпті бабалар.

Әсирлік талай уйқыдан,
Оянғансыз далалар,
Сулыұ бәхәр паслынан
Боянғансыз далалар.

Қус канатын талдырып,
Шөлистан болған далалар,
Жылларды ізде қалдырып,
Гүлистан болған далалар.

Туўылған жерге сән берип,
Көрик беріпсиз далалар,
Инсанға байлық кән болып,
Ерик беріпсиз далалар.

БИР-БИРЕҮГЕ ҚЫЯНЕТ ЕТПЕ

Бир-биреүге қыянет етпе,
Сорап алғыл оның буйымын.
Тауып алсаң тапқырлық етпе,
Қалдырмай бер хәтте қыйкымын.

Сонда болар достым сыйласық,
Қымбатлы ғой адам кеўили,
Жақсылық ис саған минәсип,
Тарылмағай инсан пейили.

1976-жыл.

ПЕРЗЕНТ

Гүллер сулыұлығы болса даланың,
Кеуилиме салынғандай нағыслар,
Перзент те гүли ғой ата-ананың,
Күлкиси қууаныш, шадлық бағышлар.

Ата-ананың көпдур арзыұ-эрманы,
Перзентинен уллы үмит күтеди,
Исенимин ақлап кетсе болғаны,
Дәуиринде из қалдырып кетеди.

АЛТЫН ГҮЗДЕ

Шексиз далам қуяш пенен нурланар,
Ақшамлары жұлдызларға сырласар,
Әл аспанда пәрұаз әйлеп қуслар да,
Шайырлардың жүрегінде жырланар.

Тамылжып байлықтын сан мың мәуижи,
Қызар ауылларда мийнет хәуижи.
Шадлық, қууанышын сезсең жүзинен,
Бәржай болар дийханлардың лебизи.

Сарғыш түске дөнди гүздің жамалы,
Елпип ести қырдың қоңыр самалы,
Қарапайым мийнет сүйгиш халқымның,
Маңлай тери меңир болып тамады.

Алтын гүзде таұдай тасар табыслар,
Бойын кернеп хұждан менен намыслар
Бас бәйгиге жиберилген атлардай,
Азаматлар табан жолға тарысар!

Алтын гүзде қызып мийнет жәұланы,
Майданда сыналар мийнет палұаны.
Үлкемнің зор табысларын құтлықлап,
Әмиұдей ағылар байлық кәрұаны...

1982-жыл.

О, ТҮНГИ ТЫНЫШЛЫҚ

О, түнги тынышлық, түнги тынышлық,
Жымынлайды көкте сан мың жұлдызлар.
Аспан төри мысал шийшедей тынық
Суұларға шомылар гүмистей нурлар.

О, түнги тынышлық, жұлдызлар аққан,
Сезимге бөлендим ауыл кешинен,
Қоян сетем алып атызлық жақтан
Қорқып қашты бірден көлеңкесинен.

СЕЗИП ТУРМАН

Жүрегің менликлигин,
Гүл нәзер, сезип турман,
Қасына келип бүгин,
Ашығың болып турман.

Сырласар жүреклерде,
Сен егер ашылыссан,
Қосылып тилеклерге,
Гүл болып ашылыпсан.

Хәр қашан келгенде мен,
Кеулимнің жылыұысаң,
Мәнгиге себеби сен,
Шайырдың сулыұысаң.

Мен сени көре алмасам,
Қыялда гезип турман,
Бир күнлик қосығымнан,
Сүйиклим, безип турман.

Жүрегің менликлигин,
Гүл нәзер, сезип турман,
Қасына келип бүгин,
Ашығың болып турман.

АППАК БОЛЫП ГҮЛЛЕСЕ ЕРИК

Бағлар мениң зейнимди ашар,
Аппак болып гүллесе ерик,
Нәұбәхәрге кеуилим тасар,
Қуұанаман жамалын көріп.

Аппак болып гүллесе ерик,
Тал-тал келер бұлбил намасы,
Көкирегиме тасқын йош келип,
Жазылажақ қосық ағласы.

Аппак болып гүллесе ерик,
Машқы етип қарап тураман,

Этирапқа турар көрк берип,
Кеуилимде күткен сол әрман.

Гүл ашылса ғұмшадан ашар,
Самаллар хош ийисин шашар,
Ақ гүллер пәк кеуілге усар,
Аппақ болып гүллесе ерик.

ПЕРИШТЕГЕ МЕГЗЕП ТУРАСАН

Айталмайсаң, жүрсең унатып,
Сезип жүрмен сүйгениң қашшан,
Көзлеріңди назлы ойнатып,
Өзің ышқы кулпын ашқан.

Гүл өмірдің татып шербетін,
Ох, сүйиклим, кушак ашқайсаң,
Сулыұлыққа тынар келбетін,
Кеуилиңнің нурын шашқайсаң.

Шығар едің тойға сазланып,
Өзге қыздай жүрмей назланып,
Жигитлерден жүрмен қызғанып,
Периштеге мегзеп турасаң.

ТЫРНАЛАР

Түслик жақтан келісіңизди
Мен сезермен унатқан болып,
Ақ қағазға сүүретіңизди,
Салғым келер художник болып.

Дизилисип ушқан тырналар,
Көкиректегі әрманларымдай...
Ойларым да қайта оралар
Тырналарда қайта оралғай.

1975-жыл.

ҮМИТ КҮТЕРМЕН

Ислерім бар еле пиптеген,
Әрманым бар шыңға жетпеген,

Сапта турып уллы журт пенен.
Жолларымнан үмит күгермен.

Аспанымда жайнап тур куяш,
Жаксы адамлар жанымда жолдас,
Бахыт жолым бәрхама саррас,
Жылларымнан үмит күтермен.

Сырларым жоқ журттан жасырын,
Келешегім—бәлент асырым,
Алдымдағы гөззал—ашығым,
Дәуранымнан үмит күтермен.

Сайран етип жаслықтың бағын,
Алға қадем таслайман тағы.
Таңлап алған сулыұ соқпағым,
Әрманымнан үмит күтермен.

АШЫҚЛАР

Ийин қосып отырсаң бирге,
Қумарланып қарайсыз гүлге,
Несип еткей бахытлы ирге,
Ашықлар.

Есиллиңиз қара бурымлар,
Өткен күнлер умыт болыңлар?
Бул дәуирге кеуіл толыұ бар,
Ашықлар.

Сыр кулпының гилтлерин услап,
Еркисизликтен көзлерин жаслап,
Кеткенлер бар минардан таслап,
Ашықлар.

Алғыс айтып туұылған еллери,
Ашылған ығбал гүллери.
Бахытлы усы күнлери,
Ашықлар.

МУҲАББАТ

Ашықларға жақсылык,
Инам егер муҳаббат,
Өмир бойы жас кылып,
Пидә егер муҳаббат.

Жүреклерге шадлықты,
Кернеп кетер мухаббат.
Қайтып келмес жаслықты,
Күсеп кетер мухаббат.

Пәк мухаббат инсанға,
Күлімлеген бахыт ол,
Алыстарда турса да,
Сағынышлы уақыт ол.

Мухаббатың жалын ол,
Төзим етип күймесен,
Адасарлық кыйын жол,
Шын кеуілден сүймесен.

МЕН СЕНИ ОЙЛАЙМАН

Ай сәулеси әйнегимнен бакқанда,
Сәруи таллар көгіс жапырақ таққанда,
Бағ ишинен сулыұ гүлдер тапқанда,
Мен сени ойлайман.

Бәхәр липасынан дала өзгерсе,
Мийұаға малынып алтын күз келсе,
Жуп бұлбилдің сайрағанын көз көрсе,
Мен сени ойлайман.

Күн сәулеси түсіп турса музларға,
Той-мереке хәуиж алып қызғанда,
Қарағанда қайта-қайта қызларға,
Мен сени ойлайман.

МЕХИР

Қуяш жерге нурын сепкенде,
Нийет пенен дақыл еккенде,
Адам колы гүлге жеткенде,
Сезилер мехир.

Әрман қалмас гезсең жүриўден,
Суў ишилер кеуіл-кеуілден
Бир-биреўди жақсы көриўден
Сезилер мехир.

Өмир деген ұқсайды гүлге,
Востандықты жара әр шөлге,

Ырысқысын толтырып елге,
Қаратар мехир.

КӨРКИҢ ӘЛҰАН ДӨНИП КӨЗГЕ ТАСЛАНАР

Туўылған жер гөззаллықтың мысалы,
Тарғар мени аўылымның қушағы,
Жаслық кеулим сен деп толқып тасады,
Көркиң әлұан дөнип көзге тасланар.

Бәхәрдин паслында талларын бөртип,
Дийхан бабам барар самалды ертип,
Бұлбилгөяң мийнет намасын шертип,
Көркиң әлұан дөнип көзге тасланар.

Жылғалар толысып қағлайды сайға,
Нурларын себелер көктеги ай да.
Түнги тынышлыққа болғанда шайда,
Көркиң әлұан дөнип көзге тасланар.

Гүлдер өсер сенде танда ырғалып,
Қуяш уясынан шығар нурланып,
Жүрегимде сезим болып оянып,
Көркиң әлұан дөнип көзге тасланар.

МЕН ӨМИР АШЫҒЫМАН

Жетиўге шыңларыма,
Жолларда асығаман,
Өмирим, гүл бағында,
Мен сениң ашығыңман.

Күлімлеп куўанышым,
Шарықлар бахыт қусым,
Жақсылар жақын досым,
Мен өмир ашығыман.

Кемшилик бетлериме,
Басылса қысынаман.
Өкиніп ислериме,
Дүзеўге асығаман,
Мен өмир ашығыман.

Төбемде нурлы жактын,
Мехирли қуяш болғай,

Иске асып эрман, бахтым,
Исеме кеуил толгай,
Мен өмир ашығыман.

САЛЫКЕШ ҚЫЗЛАР

Кең даланың таза қауасын жутып,
Қолына мийнеттің жылауын тутып,
Қадирли ғаниймет уақытты утып,
Иске талұасланар салыкеш қызлар.

Ана жер инсанның дийдине көніп,
Халқымның жемиси—ырысқы өніп,
О, долы тәбият турсаң да дөніп,
Батырға мегзейди салыкеш қызлар.

Көз қумарын тартар толқып салылар,
Онда сулулықтың қадди далы бар,
Сіздей жананлардың маңлай тери бар.
Бозды бағындырған салыкеш қызлар.

Кеулинді мәс етер желпиген самал,
Салысы, тулғасы, көрсетер жамал,
Кәсибинді сүйдин, лебизің хадал,
Қауазаң таралып салыкеш қызлар.

Жыл қуслары ушар түсликке қайтып,
Ауыллар өзгеше көркін сарғайтып,
Барғым келер сізге қармасын айтып,
Дала ашықтары салыкеш қызлар.

Гүл шырай бағышлап бәхәр, жазларың,
Сіз деп йошланады өнерпазларың,
Мәртлігің жанлаған дала сазларың,
Дәуір гүлшанлары, салыкеш қызлар.

ТҮЙЫҚ ПИКИРЛЕР

Жақсыға айтсаң нақылды,
Тақмақ болып кетеді.
Жаманға айтсаң ақылды,
Ахмақ болып кетеді.

Сүйенбең дослар тиреуіге,
Талантын болса өсерсең,
Шуқанақ қазбаң биреуіге,
Айланып өзің түсерсең.

ӘССАЛАМ, УНИВЕРСИТЕТ

Әссалам, университет, илим отауы,
Туңғыш түскенлерге әжайып тыңсаң.
Мол билим үйі деп дурыс атауы,
Мени бәлентлерге көтерер шыңсаң.

Гүл жүзлі жигит-қыз томлар ақтарып,
Илимлер дүньясы гөззаллық бунда,
Бүгін сениң менен турман мақтанып,
Мыңнан тулпар деген жүйріклик сында.

Октябрь қуяшы—Ленинлик сана,
Көкте мәңгилікке нур болып ақсын,
Сеннен өсіп шықты илимпаз дана,
Соңғы әуладлар да кәмалат тапсын.

Шәкиртлери оның мыңсан дослары,
Ушырасса тасар кеуіл йошлары,
Таслы соқпақларда шашы ағарған,
Сенде бар илимнің қарлығашлары!

Нешше жыллар өтті алтын гүз келип,
Бахтияр дәуранға жеттік жүз беріп,
Дәслең дүзилдің сен Төрткүл, Шымбайда.
Бүгін пайтахтымда турсаң өзгеріп.

Абадан заманда биз хәм сиз өсіп,
Жосмослық дәуірге жетті дуз несіп,
Сенде ветеранның өмир жоллары,
Узақ гүррің етер қалсам гезлесіп.

Әссалам университет, илим шырағы,
Санама қуылған билим булағы,
Қасында турыппан ойларға талып,
Алдымда ырғалар гүллер алабы!

1982-жыл.

ӨТТИҢ СЕН...

Сағынышларыма шыпа болып сен,
Жургты тамсандырған қыз болып өттің,

Көкирегіңе қозғау салған мен,
Алдымнан жылұалы наз етип өттің.

Әй дилбар, жүріпсең көзден бир ушып,
Талларға сүйендим жолынды тосып,
Көзлериңнен жүрегіме шок түсіп,
Мени жылұаң менен жандырып өттің.

ҒАРРЫЛАР

Шөгирмесин кийип алып басына,
Дос яранын ертіп жүрер қасына,
Жолда көрсем баратқандай асыға,
Көзлеріме түсер мениң ғаррылар.

Сөз сөйлесе хәмме тыңлап уйыпты,
Қапталына гил жасларды жыйыпты,
Жеген астан ул-қызына қыйыпты,
Көпті көрген қадирлисиз ғаррылар.

Даңқ шығарып кетесіздер журтымнан,
Қайсарлығың билинип тұр муртыңнан,
Жигит бопсыз жас жыңғылдай шырпынған,
Сөзлериңнен билинип тұр ғаррылар.

Көрген жерде қолларыңнан аламан,
Хұрмет-иззет етиуге тақ тураман
Жаслығымда болып мен де сизлердей,
Дәуір жүгин ийинлесіп тураман.

АНАЖАН

Перзентинмен меҳриң менен жетілген,
Әрмансызбан ақ сүтинди ақласам.
Жаралғанман ана бауыр етиңнен,
Кеширме сен, мен нұр болып ақбсам.

Күттиң кирпичиге гирбиң қондырмай,
Гүзарыма шұғла шаштың анажан.
Қорғап қалдың қақаманда тоңдырмай,
Бахтым ушын есик аштың анажан.

Шадлығың да, қызығың да ул-қызың,
Жақсы нийет ойларыңыз анажан,
Жүрегінде сөнбейтуғын жұлдызың,
Бизлер сениң дәрманыңыз анажан.

ДАЛАМ

Алтын куяш саған нурын шашқанда,
Гөззаллыққа бөленесең сен далам.
Жас жүрегім толқынланып тасқанда,
Қыздай ашық болдым саған кең далам.

Тербелгенде кеңлигінде гиялар,
Асығаман гүл теріуге мен далам,
Көкирегімде шийрин ойлар уялар,
Тууған жерге саулат болдың сен далам.

Аспанында қуслар қанат қаққанда,
Тәбиятың ысық маған кең далам,
Көз қумарым саған қарай тартқанда,
Өзиң менен йошланаман мен далам.

Ай жылыслап баратқандай аспанда
Жұлдызларға сырласасаң сен далам,
Таңлар атып хәр күн қадем басқанда,
Дийдарыңа асығаман мен далам.

АДАМГЕРШИЛИКТИ ЖОҚАРЫ ТУТЫҢ

Өмір өрлеу менен кеуің талпынды,
Қадирле, кастерле, өскен халқыңды
Солар сениң көтереди даңқыңды,
Адамгершиликти жоқары тутың.

Бабалар ертеде көрген гәдалық,
Жаның да елиңе болсын пидалық,
Басыңа түспесін десең жудалық
Адамгершиликти жоқары тутың.

Жүрейік хұрметти, иззетти ойлап,
Шалқыңыз қууаныш тойларын тойлап,
Ел болып мақтаса кеуіллер сайрап,
Адамгершиликти жоқары тутың.

Болыу аңсат емес ақыллы көсем,
Бұл дүньяның көркі адамлар хәсем,
Егер адам болып жүремен десең,
Адамгершиликти жоқары тутың.

КЫЗДЫҢ КӨЗИНЕН

Сулыу кыз дегениң кеуилдиң нақшы,
Егер жақсы көрсе сүйгениң жақсы,
Дүньяда не жақсы—мухаббат жақсы,
Аңла соны достым қыздың көзінен.

Қызлардың көзлери мисли карамық,
Олар ғөззаллықтан турар жаралып,
Бирине қосылсаң ұаспы таралып,
Қууаныш жайнайды қыздың көзінен.

Бир қызды сүй достым жаслық гезинен,
Мухаббат шербетин татып жүзинен,
Мың жигит түссе де қыздың изинен,
Дилбар боп ушпасын жигит көзінен.

Қызлар ҳеш қашан да сүйдим деп айтпас,
Қызғын сүйиушилик сезими қайтпас,
Жүзигин жойтса да сүйгенин жойтпас,
Садыклық сезилер қыздың көзінен.

ТАТАРСТАНЛЫ МИЙМАНЛАР

Жайхүн бойы толқынласып,
Саўлатлы ел зейнинди ашып,
Турсаң бүгин дийдарласып,
Татарстанлы мийманлар.

Дослығымыз шадлы бәзим,
Тыңлаймыз биз татар сазын,
Қызларынның сүйдим назын,
Татарстанлы мийманлар.

Қуслар ушар көллериңнен,
Байлық тасар еллериңнен,
Дослық сәлем алып келдиң,
Ленин болған жерлериңнен!

Көз тартады тоғай-тауың,
Зер масақлар ырғалады,
Кең даланды жууып жауың,
Зауық әйлеп нурланады.

Бердақ, Тоқай өлмес жырын,
Тиллеримде жаңлатаман,

Муўса Жәлил, Илдарлардың
Қосықларын унатаман!

Қутлы мекан Татарстан,
Бахтың болсын қуяш, аспан,
Күтер сизди сыйлап бүгин.
Күн шығыста бизиң бостан!

Таң қаласаң шөллериме,
Сахралағы гүллериме,
Хош келдиңиз еллериме,
Татарстанлы мийманлар.

1980-жыл.

АҰБЛ ТАҢЫ

Қуяш турар қызғышланып жийекте,
Жолақ-жолақ болып нурлар шашырар,
Бул әжеп мәхәлде турсаң бәлентте,
Көз алдың жасарып, зейниң ашылар.

Кеңисликлер тынышлыққа бөленип,
Нур енип турғанлай жақын жырақлар,
Бир таманда таллар әсте тербеліп,
Шақасында бир топ шымшық қонақлар.

МУХАББАТЫҢ БОЛМАСА

Жалғызлық келсе көңілге,
Шадлығың келер сөниуге,
Өткен өмир өмир ме?
Мухаббатың болмаса.

Сәни де болмас жыйынның
Қызлар менен толмаса,
Қызығы болмас үйиңнің
Мухаббатың болмаса.

Қыздың кеулин урлайсаң,
Үйленбесең тынбайсаң,
Өз үйіңде турмайсаң,
Мухаббатың зор болса.

Жигит басын иймейди,
Бирин бири сүймейди,
Жигитке қыз тиймейди,
Мухаббаты болмаса.

Ajiniyaz at'ndag'i' NMPi
informatsiyaliq rezurs worayi'

INVENTAR №

95101

20 117

ТҮНЛЕРДЕ СЕНИ ОЙЛАДЫМ

Түнлерде сени ойладым,
Жулдызлы түнди жамылып,
Баскаға сени қыймадым,
Көрмесем егер сағынып.

Түнлерде сени ойладым,
Көзлерім кирпич қақтастан,
Гүл беріп сени ойладым,
Арзыұлым естен шықпайсаң.

Садықлық өмір төзімсі,
Ышқыда дәрқар күйісің,
Тутасты мухаббат сезімі,
Мәңгілік болғай сүйісің.

Түнлерде сени ойладым,
Қағазда аппақ әрманлар,
Жоқ шығар деп те ойладым,
Бизлердей ашық болғанлар.

ЕЛИКЛЕМЕ

Еликлеме модапазларға,
Еликлесен несін айтасаң,
Еликлеме үдепазларға,
Адамгершиликті жойтасаң.

Еликлеме шайырларға сен,
Биреулерге усап кетесен,
Төзіп жолда машақатқа көн,
Арзыұ шәменине жетесен.

Болмағанда көкірегің кез,
Қалайынша адам боласаң,
Еликлеме, қыйынлықты жең,
Өйтпесең сен надан боласаң.

Үміт күтіп өмір кешінен,
Жаналыққа кумар боламыз,
Бір өзіңді көптің ишінен
Еликлеме, танып аламыз.

КЕЛ, СҮЙИКЛИМ...

Кел, сүйиклим...
Жәннет далаларыма,
Нур куйдың кеулімнің ханаларына,
Сүйсіндім усыңған лалаларыңа.

Кел, сүйиклим...
Барайық аппақ бағларға,
Ырзаман дәуірге, жаслық шақларға,
Ашықлар дүрлігіп шықты жолларға.

Жаксы нийет пенен күтер босаға,
Ғумша ләблер, инкар туңғыш посаға,
Екеуімнәди қоршар таллар тасада,
Кел, сүйиклим...

ВЕТЕРАНЛАР

Умытылмас ерлигиниз,
Қайыл етер бирлигиниз,
Қыйыншылыққа көнликтиниз,
Ветеранлар, ветеранлар.

Қайсарлығың еді қандай,
Жүзлериниз атқан таңдай,
Мәртлік етің хеш бир тынбай
Ветеранлар, ветеранлар.

Көксіндегі медальларың,
Жанып турған ығбалларың,
Ысық маған дийдарларың,
Ветеранлар, ветеранлар.

Жүрді елі-халқын ойлап,
Жеңісинің тойын тойлап,
Ул-қызларың жүрер сыйлап
Ветеранлар, ветеранлар.

Алғыс саған шын кеуілден,
Хауазаның тарар елден,
Алдыңызда бас ийемен,
Ветеранлар, ветеранлар.

ТАҢ ЛИРИКАСЫ

Санагандай болып хәрипти,
Жулдызларға көз салдым бираз,
Түн пердесин кейин серпипти,
Изли-изинен шақырар қораз.

Қызықсынып карасам таңға,
Таза ҳауада ўақтымды бөлип,
Тынышлықлар бийхазар жанға,
Кетким келди таң гүлин терип.

Әжайып-аў таңғы шықлар да,
Мөлтилейди қыздың көзиндей.
Нур таратып қуяш әтирапқа,
Күлимлеп тур инсан жүзиндей.

АҰЫЛЫМ—АТА МӘКАНЫМ

Аұылым—ата мәканым,
Туұылған жер өзинсен.
Жүрер жолым, соқпағым,
Басланар мұдам өзиннен.

Аұылым—ата мәканым
Көзиме ысық қушағың.
Баладық шақты еслетер
Тербелген сәнли талларың.

Аұылым—ата мәканым,
Ләззетің жанға даұалы.
Өзиннен бүгин йошландым.
Жутып мен таза ҳауанды.

Аұылым—ата мәканым,
Жаслығым сенде жигерли,
Сендеги атқан хәр таным,
Кеўлиме илхам йош берди.

Аұылым—ата мәканым
Ене бер бәрха гүл шырай,
Саған деген жырларым,
Жазылар еле таўсылмай.

ШӘЛ МОНОЛОГИ

Мен шөлмен
Саратан боп от ескен.
Талай ыссы, суўықты көрген,
Инсан менен тиллескен.

Мен шөлмен,
Ушқан қустың қанатларын талдырған,
Өндирип байлықты жерден,
Жыллар, әсирлерди ізде қалдырған.

Мен шөлмен,
Тарийхыма гүўа болды қорғанлар,
Дүбирлеген тулпарлардың изинен,
Шаңғыт қалдырып сапар шеккен,
Бурын батыр болғанлар!

Мен шөлмен,
Жаңа дәуир, өзгерис бар жаңаша,
Маңлай терден,
Пайда болып атыр менде қалаша.

Мен шөлмен,
Атым өшпес мәңги усылай аталған,
Жулдызы күлген,
Табылады хәзир меннен қахарман.

БӘХӘР

Иреңлерге дөнип далалар,
Сулыұланар сондай әтирап,
Жерлер липасларға оранар,
Қуяш көкте турар жалдырап.

Хәўли алдына тигилген бир түп:
Жасыл терек шығарар бүртик,
Бүлбилгөя бағды аралар
Қарап турдым сонда машқы етип.

Шарўалар да шығып өриске,
Шопан қосық айтып келеди.
О, инсанлар, қутлы бәхәрде
Жыл қуслары қайтып келеди.

АДАМГЕРШИЛИК

Болсын адамгершилик,
Мыңсан кеуіл толарлык,
Болсын адамгершилик
Журтқа үлги боларлык

Болсын адамгершилик
Кеуілди кир баспасын,
Болғаннан соң елшилик
Халқың айтар бақасын.

МАЗМУНЫ

Таллар мениң сырласым	3
Жаксылык ис етиң адамлар	3
Кууағышым қойныма сыймай	4
Әкемнің айтқанлары	4
Далалар	5
Бир бiреуіге қыянет етпе	5
Перзент	6
Алтын күзде	6
О, түнгі тынышлық	6
Сезіп турман	7
Аппак болып гүллесе ерик	7
Периштеге мегзеп турасаң	8
Тырналар	8
Үміт күтермен	8
Ашықлар	9
Мұхаббат	9
Мен сени ойлайман	10
Меһир	10
Көркің әлұан дөнип көзге тасланар	11
Мен өмір ашығыман	11
Салыкеш қызлар	12
Тұйық пикирлер	12
Әссалам университет	13
Өттің сен	13
Ғаррылар	14
Анажан	14
Далам	15
Адамгершилікті жоқары тұтың	15
Қыздың көзiнен	16
Татарстанлы мийманлар	16
Ауыл таңы	17
Мұхаббатың болмаса	17
Түнлерде сени ойладым	18
Еліклем	18
Кел, сүйіклім	19
Ветеранлар	19
Таң лирикасы	20
Ауылым—ата мәканым	20
Шөл монологи	21
Бәхәр	21
Адамгершилік	22

10982
13

На каракалпакском языке

Нурлыбай Даулетбаев

НАДЕЖДА

*Издательство „Каракалпакстан“
Нукус—1985*

ИБ 2471

Редакторы *Б. Кайпназаров*
Художник *К. Реипназаров*
Худ. редакторы *И. Кыдыров*
Тех. редакторы *Ж. Досжанова*
Корректоры *Г. Турымова*

Териўге берилген ўақты 10/IV 1985-жыл. Басыўға рух-
сат етилген ўақты 20/VI 1985-жыл. РК 30136. Кағаз форматы
84x100^{1/32} № Көлеми 0,75 баспа табак. 1,17 шәртли баспа
табак. 1,0 есап баспа табак. Заказы 733 Тиражы 3000
Баҳасы 10 т.

„Каракалпакстан“ баспасы 7427000 Нөкис қаласы, К Маркс
көшеси, 9

ҚҚАССР Баспа, полиграффия ҳәм китап саўдасы ислери бо-
йынша мәмлекетлик комитетиниң „Правда“ның 50 жыллығы
атындағы Нөкис полиграфкомбинаты
742000 Нөкис қаласы К. Маркс көшеси, 9